

Kaupunginhallitus 11.08.2025 § 236

§ 236

Valtuustoaloite mikrometsien edistämiseksi Espoossa (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Meronen Niina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena Mikki Kausteen ja Saara Hyrkön ym. 24.2.2025 tekemään valtuustoaloitteeseen mikrometsien edistämiseksi Espooseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuustoaloite

Valtuutetut Mikki Kauste ja Saara Hyrkkö sekä 40 muuta valtuutettua ovat 24.2.2025 jättäneet valtuustoaloitteen mikrometsien lisäämiseksi Espooseen. Valtuustoaloitteessa todetaan mm. seuraavaa:

”Mikrometsiksi (tai tasku- tai minimetsiksi) kutsutaan pieniä ja tiiviitä kaupunkiin istutettuja alueita, joissa kasvaa seudulle luontaista metsien lajistoa. Niitä erottaa tavallisista metsistä ennen kaikkea pieni koko, kasvutapa ja sijainti kaupunkimaisessa ympäristössä.

Mikrometsät ovat pieniä, pienimmillään jopa vain joidenkin neliömetrien kokoisia. Ne pohjautuvat japanilaisen kasviekologin Akira Miyawakin 1970-luvulla kehittämään malliin. Miyawaki hyödynsi niitä tiheästi asutuissa suurkaupungeissa, joissa viheralueita oli vähän eikä tavallisten metsien istuttaminen ollut mahdollista. Ne ovat yleensä kasvillisuudeltaan tiheitä ja usein myös kerrosteisia, minkä ansiosta pienellekin alalle mahtuu paljon lajeja ja kasvustoa ja ne soveltuvat varsin hyvin tiiviisiin, kaupunkimaisiin ympäristöihin. Olemassa olevien viher- ja puistoalueiden lisäksi niitä voi sijoittaa mm. julkisten rakennusten pihuille, teiden varsiin, joutomaille, katutilaan ja yksityisille pihuille.

Espoon kaupungin on kehitettävä ja edistettävä hiilinegatiivisia ratkaisuja ja samalla parannettava luonnon monimuotoisuuden tilaa. Tavoitteita auttaa, jos kaupunki hyödyntää kaikkia mahdollisia uusia tapoja vehreyden

lisäämiseksi voimakkaasti kasvavan kaupungin kaupunkiympäristössä. Mikrometsät olisivat varmasti yksi mahdollinen ja erinomainen tapa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Espoo selvittää mahdollisuuksia edistää mikrometsiä Espoossa.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Mikrometsiä on toteutettu japanilaisen Akira Miyawakin jo 1970-luvulla kehittämää mallia soveltaen useampaan kaupunkiin Suomessa vuodesta 2023 lähtien, ja kuluvan vuoden 2025 aikana niitä on toteutumassa lisää pilottikohteina ainakin Kotkaan ja Tampereelle.

Mikrometsät ovat kooltaan pieniä sekä tiheiksi, monilajisiksi ja kerrokselliseksi suunniteltuja ja istutettuja kaupunkimetsiköitä, jotka lisäävät luonnon monimuotoisuutta tiiviisti rakennetuissa kaupungeissa. Monikerroksellisena viheralueena mikrometsät lisäävät myös hiilensidontaa sekä tarjoavat monia ekosysteemipalveluja alueilla, joilla metsämäistä kaupunkivihreää on muutoin hyvin vähäisesti tilan rajallisuuden vuoksi. Tiiviissä kaupunkiympäristössä mikrometsillä on myös visuaalisia ja viihtyisyyttä lisääviä arvoja. Alueiden pienuuden vuoksi kulkua mikrometsissä on tarpeen rajoittaa kulumisen ehkäisemiseksi sekä istutusten elinvoiman säilyttämiseksi. Mikrometsien hoito painottuu istutusten jälkeisiin ensimmäisiin vuosiin, jolloin taimien kastelu on tarpeen. Muutoin hoitotarve on varsin vähäinen, ja tavoitteena on antaa kasvillisuuden kehittyä dynaamisesti, jolloin osa istutetuista lajeista taantuu ja antaa tilaa toisille.

Espoossa on paljon vihreää ja monimuotoista luontoa, mitä pyritään ylläpitämään ja lisäämään keväällä 2025 hyväksytyn Luontoviisas Espoo - tiekartan mukaisesti. Espoon viheralueille kohdistuu lukuisia tarpeita ja toimintoja, jotka lisääntyvät kaupungin tiivistyessä ja asukasmäärän kasvaessa. Viher-suunnittelua ja -rakentamista kehitetään vahvemmin kohti luontopohjaisia ja aiempaa ekologisempia ratkaisuja, ja näissä tulevat korostumaan myös metsitystoimenpiteet sekä monilajiset kasvivalinnat paikan ominaispiirteitä ja nykyistä kasvillisuutta hyödyntäen. Espoon luonnon monimuotoisuuden toimenpideohjelmassa 2021 on ehdotettu uusina käytäntöinä mikrohabitaattien eli pienelinympäristöjen lisäämistä kaupunkiympäristöön, ja mikrometsät voidaan nähdä yhtenä tällaisena kokeiltavana käytäntönä. Espoon kaupunki selvittää mahdollisuuksia pilotoida mikrometsiä soveltuviksi arvioimissaan kohteissa. Mikrometsät tai niiden kaltaiset ratkaisut voivat osaltaan olla monipuolistamassa tiiviiden kaupunkiympäristöjen monimuotoisuutta.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite mikrometsien lisäämiseksi Espooseen

Tiedoksi